

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

Gimnazjum Nr 4 w Zespole Szkół
Przydonica

Małopolski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Krakowie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 15-04-2013 - 26-04-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Irena Małecka, Kazimierz Gargula.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	9
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	7
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	2
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	15
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	16
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	7
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	11
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	39
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	10
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum Nr 4 w Zespole Szkół
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Przydonica
Ulica	
Numer	24
Kod pocztowy	33-318
Urząd pocztowy	Gródek nad Dunajcem
Telefon	0184401082
Fax	
Www	www.zsprzydonica.ayz.pl
Regon	49291098500000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	61
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	6
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2
Średnia liczba uczących się w oddziale	20.33
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	MAŁOPOLSKIE
Powiat	nowosądecki
Gmina	Gródek nad Dunajcem
Typ gminy	gmina wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Gimnazjum nr 4 wchodzi w skład Zespołu Szkół w Przydonicy. Położone jest w pięknej i spokojnej miejscowości z bardzo malowniczymi krajobrazami, na terenie gminy Gródek nad Dunajcem.

Głównymi założeniami koncepcji pracy szkoły jest systematyczne podnoszenie efektów kształcenia, poprawa bazy lokalowo – dydaktycznej, zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa, kształtowanie właściwych postaw, a także szeroka współpraca z rodzicami, szkołami i organizacjami działającymi na terenie gminy. Szkoła skutecznie przygotowuje uczniów do egzaminu gimnazjalnego, dalszego kształcenia oraz funkcjonowania na rynku pracy. Uczy przestrzegania wartości w oparciu o Dekalog, zasady tolerancji, kultury osobistej, poszanowania tradycji i obyczajów, jak również zwraca uwagę na wartości patriotyczne, rodzinę, zdrowie i ekologię.

Szkoła dba o wszechstronny rozwój osobowy uczniów w szerokim wymiarze, a uczeń traktowany jest z zachowaniem zasad podmiotowości, godności, wolności, niepowtarzalności, praw i obowiązków. Szkoła dba o rozwijanie wrażliwości na dobro.

Oferta edukacyjna oprócz obowiązkowych zajęć edukacyjnych obejmuje zajęcia pozalekcyjne, specjalistyczne, zajęcia dla uczniów z trudnościami w nauce i zdolnych oraz przygotowuje do konkursów i zawodów sportowych.

Uczniowie uczestniczą w projektach, np. „Moja ojczyzna tam, gdzie moja szkoła” czy „Mam Szansę”. Oprócz tego w szkole wdrożono przedsięwzięcie „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego”, jako przeciwdziałanie zubożeniu językowemu dzieci i młodzieży. Podejmowanie przez uczniów akcji społecznych i charytatywnych, np. „Góra grosza”, „Pozytywnie nakręćeni”, „Pomóż i ty” pozwala na kształtowanie pożądanych postaw.

W gimnazjum podejmuje się wiele przedsięwzięć z zakresu planowania dalszego kształcenia uczniów, np. udział w Sądeckich Targach Szkół Ponadgimnazjalnych, wyjazdy na dni otwarte organizowane przez szkoły ponadgimnazjalne, spotkania z przedstawicielami szkół, zapraszanie absolwentów na spotkania promujące szkoły, w których gimnazjaliści zamierzają kontynuować edukację.

Gimnazjum bardzo efektywnie współpracuje z wieloma podmiotami, instytucjami i organizacjami w środowisku, a podejmowane liczne inicjatywy na stałe wpisały się w pracę szkoły, np. przegląd palm wielkanocnych, „Piknik Rodzinny” dla mieszkańców czy prowadzona akcja zbiórki zużytych baterii. Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na m.in.: rozwój uzdolnień i zainteresowań uczniów, rozwijanie empatii czy umiejętność prezentowania się przed szerszą publicznością.

Szkoła w trosce o spójność działań wychowawczych zaprasza rodziców do współpracy, stwarzając im możliwości wyrażania własnych opinii czy podejmowania odpowiednich decyzji.

Szkoła informuje o swojej ofercie i działaniach poprzez wydawanie „Biuletynu dla Rodziców”, gazetki „Szkolne Oczko”, prowadzenie tablicy informacyjnej zawierającej bieżące wydarzenia z życia szkoły czy strony internetowej.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy*

Komentarz:

Gimnazjum nr 4 w Zespole Szkół w Przydonicy konsekwentnie realizuje zadania, ujęte we wspólnie opracowanej koncepcji pracy. Są one znane i w pełni akceptowane przez uczniów, rodziców, szkolnych partnerów i przedstawicieli lokalnego samorządu. Wprowadzane modyfikacje koncepcji, np. zwiększenie bezpieczeństwa poprzez rozbudowę monitoringu wizyjnego (wewnętrzny i zewnętrzny), poprawę warunków nauki, pracy i rekreacji uczniów poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego czy zagospodarowanie teren wokół szkoły, są konsekwencją prowadzonych analiz.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły i została przyjęta przez radę pedagogiczną, co wynika ze zgodnej opinii dyrektora, nauczycieli oraz z analizy dokumentacji. Główne założenia koncepcji pracy szkoły stanowią: systematyczne podnoszenie efektów kształcenia, poprawa bazy lokalowo-dydaktycznej szkoły, zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz kształtowanie właściwych postaw, promocja postaw prozdrowotnych i ekologicznych, szeroka współpraca z rodzicami, współpraca ze szkołami oraz organizacjami działającymi na terenie gminy oraz powiatu i województwa. Według pracowników niepedagogicznych w szkole postępuje się według zasad określonych w Dekalogu, kształtuje się postawy poszanowania godności i wrażliwości na potrzeby innych, uczy poszanowania tradycji i obyczajów, zwraca uwagę na wartości patriotyczne; nie mniej ważne jest dbałość o zdrowie i ekologię. Z analizy dokumentów wynika, że koncepcja została opracowana na lata szkolne 2010-2015, zawiera: wizję i misję szkoły oraz model absolwenta, jak również najważniejsze obszary i podobszary pracy szkoły. Ponadto w roku szkolnym 2011/2012 w ramach ewaluacji wewnętrznej poddano badaniu wymaganie „szkoła ma koncepcję pracy” i opracowano wnioski. Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez radę pedagogiczną. Wszyscy nauczyciele (9) w ankiecie podali, że rada przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy i czują się jej współautorami.

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły. Zarówno dyrektor w ankiecie, jak i nauczyciele w wywiadzie, do najważniejszych działań szkoły zaliczyli działania stałe, między innymi:

- organizowanie zajęć pozalekcyjnych,
- pracę z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- konkursy artystyczne, przedmiotowe i sportowe,
- kultywowanie tradycji świątecznych,
- analizę wyników sprawdzianów wewnętrznych i egzaminów zewnętrznych,
- monitorowanie realizacji podstawy programowej,
- zapewnianie uczniom poczucia bezpieczeństwa,
- wykorzystywanie technik multimedialnych w procesie dydaktycznym,
- kształtowanie postawy szacunku dla tradycji i polskości,
- budowanie prawidłowych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami,
- troskę o aktualny wystrój szkoły oraz aranżacja terenu przyszkolnego,
- kształtowanie u uczniów odpowiednich postaw etycznych,
- profilaktykę uzależnień,
- edukację rodziców w związku z problemami współczesnej młodzieży.

Działania sporadyczne, to:

- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadań.

Działania nowe, to między innymi:

- nawiązanie współpracy z Niepubliczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną „Tęcza”,
- przystąpienie do programów profilaktycznych, np. „Znajdź właściwe rozwiązanie” i „Trzymaj formę”,
- wdrożenie przedsięwzięcia pod nazwą „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego”,
- udział w pilotażu dziennika elektronicznego,
- udział w projektach: „DiAMEnT”, „Moja Ojczyzna, tam gdzie moja szkoła”, „Moja szkoła otwarta na świat”,

- udział w projekcie „Bezpieczne dzieciństwo na wsi”,
  - organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi (były więzień obozu koncentracyjnego, przyrodnicy, podróżnicy, finaliści programów telewizyjnych: Mam Talent, You can Dance),
  - realizacja programów „Jedz smacznie i zdrowo”, „Żyj smacznie i zdrowo”, „Zdrowo najedzeni”,
  - współorganizowanie półkolonii dla uczniów gimnazjum,
  - udział uczniów w akcjach charytatywnych, np. „Szlachetna paczka”, „Góra grosza”, „Pozytywnie nakręcenie” i in.,
  - udział uczniów w akcjach proekologicznych - zbiórka makulatury i baterii, „Sprzątanie Świata”.
- Zdaniem rodziców w wywiadzie szkoła prowadzi działania wzmacniające wartości, takie jak:
- współpraca z parafią, spotkanie formacyjne dla dzieci i młodzieży (Dziewczęca Służba Maryjna i Liturgiczna Służba Ołtarza),
  - tematyka godzin wychowawczych, zwracanie uwagi na prawidłowe relacje interpersonalne, uroczystości okolicznościowe,
  - akcje charytatywne i społeczne,
  - pomoc koleżeńska,
  - uroczystości państwowe, gazetki tematyczne, tematyka artykułów w gazetce szkolnej „Szkolne Oczko”, kształtowanie szacunku do symboli narodowych,
  - uroczystości szkolne (Święto Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Dziecka),
  - prelekcje i pogadanki na tematy prozdrowotne i proekologiczne, akcja „Sprzątanie Świata”, akademie na Dzień Ziemi, akcja „Mówimy NIE nałogom i przemocy”.

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana i modyfikowana. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (9) i dyrektora, w analizie i modyfikacji koncepcji uczestniczy on sam, rada pedagogiczna, rodzice, uczniowie oraz pracownicy niepedagogiczni. Dyrektor podał przykłady wniosków będących konsekwencją prowadzonych analiz, m.in.:

- koncepcja pracy szkoły znana jest wszystkim pracownikom szkoły: dyrektorowi, nauczycielom, a także pozostałym pracownikom niepedagogicznym oraz rodzicom i uczniom, co zostało stwierdzone podczas prowadzonych badań ewaluacyjnych (wewnętrznych);
  - koncepcja pracy szkoły nie wymaga nowelizacji, należy natomiast uaktualniać niektóre z zaplanowanych działań mających na celu realizację założonych celów;
  - szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne uczniów;
  - w szkole diagnozowane są możliwości edukacyjne uczniów;
  - działania podejmowane w szkole mają na celu wspieranie rodziców w wychowaniu dzieci;
  - w miarę możliwości poszerzać ofertę zajęć pozalekcyjnych, w czasie, kiedy brak jest realizacji programów w ramach EFS;
  - podjąć działania w kierunku doposażenia sal lekcyjnych w środki techniczne wspierające proces dydaktyczny, co służyłoby podniesieniu efektywności podejmowanych w szkole działań.
- Modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz. W zgodnej opinii dyrektora i nauczycieli, koncepcja nie wymaga zmian zapisów, natomiast zmodyfikowano niektóre działania ją realizujące: np. zwiększono bezpieczeństwo poprzez rozbudowę monitoringu wizyjnego (wewnętrznego i zewnętrznego), poprawiono warunki nauki, pracy i rekreacji uczniów poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego, zagospodarowano teren wokół szkoły oraz zwiększono liczbę nauczycieli pełniących dyżury w czasie przerw.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i rodzicom oraz przez nich akceptowana.

W opinii dyrektora, jest ona przedstawiana uczniom na spotkaniach samorządu szkolnego, apelach szkolnych i godzinach z wychowawcą. Ponadto informacje zamieszczane są także na gazetkach szkolnych i na stronie internetowej. Zdaniem uczniów w szkole szczególny nacisk kładzie się na: naukę - dbałość o jak najwyższy poziom, bezpieczeństwo (dyżury nauczycieli) i wzbogacanie wiedzy. Uczniowie podkreślali, że każdy jest indywidualnie traktowany, a nauczyciele zwracają uwagę na ich predyspozycje. Według nich szkołę wyróżnia to, że uczy się w niej niewielka liczba uczniów, występują dobre relacje uczniów z nauczycielami, jest dużo konkursów szkolnych i pozaszkolnych, np. konkurs na ozdobę choinkową czy konkurs poezji miłosnej. Dodali, że podoba im się atmosfera – wszyscy są dla siebie mili, kulturalni, koleżeńscy.

Dyrektor wskazał, że rodzice zostali zapoznani z koncepcją pracy na spotkaniach ogólnych z rodzicami oraz na spotkaniach z radą rodziców, jak również dodatkowo wychowawcy na zebraniach przekazują informacje na ten temat. Ponadto w szkole, wydawany jest „Biuletyn dla Rodziców”, w którym informuje o wszystkich działaniach podejmowanych przez szkołę, a zawartych w koncepcji. Informacje zamieszczane są także na gazetkach ściennych, w gazetce „Szkolne Oczko” i na stronie internetowej szkoły. Uczestniczący w wywiadzie rodzice akceptują najważniejsze kierunki pracy szkoły, która dobrze przygotowuje uczniów dalszego kształcenia oraz kształtuje postawy społecznie pożądane. Dodali, że szkoła wspomaga ich w wychowaniu oraz uczy dzieci wrażliwości i miłości. Według rodziców, szkoła kładzie nacisk na postępowanie według zasad zawartych Dekalogu,

poczucie własnej godności i szacunek do drugiego człowieka, wrażliwość na potrzeby innych, poszanowanie tradycji i obyczajów, patriotyzm, rodzinę, zdrowie i ekologię. Ich sugestie brane są przez szkołę pod uwagę.

Biorąc pod uwagę, szereg działań realizujących koncepcję pracy szkoły (stałych, sporadycznych oraz nowych), analizę oraz modyfikacje działań, jak również wnioski z ewaluacji wewnętrznej oraz jej znajomość i akceptacja przez podmioty szkoły, należy uznać, że wymaganie jest spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej. Jest zgodna z potrzebami uczniów i rynku pracy. Na uwagę zasługuje modyfikowanie oferty umożliwiającej rozwój uczniowskich zainteresowań, np. zorganizowanie zajęć specjalistycznych, nawiązanie współpracy ze szkołami spoza terenu gminy czy zwiększenie liczby konkursów szkolnych i udziału uczniów w konkursach międzyszkolnych. Szkoła realizuje działania będące nowatorskimi rozwiązaniami, m.in. spotkania z ciekawymi ludźmi, organizowanie wyjazdów na mecze piłki siatkowej do Krynicy, wykorzystywanie multibooków.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Zdaniem dyrektora, szkoła korzysta z programów oferowanych przez innych autorów. Nauczyciele analizują je pod kątem zgodności zawartych w nich elementów z zapisami podstawy programowej (cele i treści, kształcenie umiejętności kluczowych, zalecane warunki i sposoby realizacji). Wszystkie elementy podstawy programowej są zawarte w dopuszczonych do użytku programach i zapewniają ich pełną realizację. Przeprowadzona obserwacja zajęć oraz rozmowa z nauczycielami wykazała, że prowadzący znają założenia i realizują elementy podstawy programowej.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów oraz uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Nauczyciele w wywiadzie wskazali na najważniejsze działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów, takie jak:

- zorganizowanie zajęć specjalistycznych (logopedycznych),
- zwiększenie liczby konkursów szkolnych i udziału uczniów w konkursach międzyszkolnych,
- unowocześnienie pracowni komputerowych,
- prowadzenie zajęć z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- zajęcia przygotowujące uczniów do egzaminu gimnazjalnego,
- wzbogacenie księgozbioru biblioteki oraz prenumerata czasopism dla uczniów i nauczycieli np. „Wychowawca”, „Victor”, „Sygnał” (online).

Uczniowie w ankiecie podali, czego najbardziej chcieliby się nauczyć w szkole, m.in. języków obcych (8 wskazań), wychowania fizycznego, grać w piłkę siatkową i nożną (6 wskazań), odpowiedzialności (5 wskazań), systematyczności i obowiązkowości (4 wskazania). Podali (12 z 15), że szkoła im to umożliwi. Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Dyrektor w ankiecie oraz nauczyciele i partnerzy w wywiadzie zgodnie wskazują na kształtowanie u uczniów:

- umiejętności pracy w grupie, zespole, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, kształcenie twórczego myślenia (metodą projektu, autoprezentacji),
- umiejętności korzystania z technologii informacyjnej i komunikacyjnej,
- umiejętności rozwiązywania konfliktów, analizowania i wyciągania wniosków oraz odpowiedniego zachowania w różnych sytuacjach kryzysowych,
- umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- cech charakteru: uczciwości, spokoju, rzetelności, punktualności, asertywności, szacunku do drugiego człowieka i poszanowania mienia społecznego.

Przedstawiciele środowiska lokalnego dodali jeszcze: pobudzanie wrażliwości na sztukę, a tym samym na innego człowieka, wychowywanie w oparciu o Dekalog. Partnerzy podkreślali, że dzieci są otwarte, ponieważ pochodzą z różnych środowisk, nawzajem się mobilizują.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli, **realizacja podstawy programowej jest monitorowana.** Jej monitorowanie

odbywa się poprzez:

- analizę składanych przez nauczycieli oświadczeń o stopniu realizacji podstawy programowej,
- doraźne i planowane kontrole dzienników lekcyjnych prowadzone przez dyrektora,
- obserwację zajęć prowadzonych przez nauczycieli wg harmonogramu obserwacji,
- przeprowadzanie wewnętrznych sprawdzianów uczniów,
- analizę okresowych sprawozdań nauczycieli z realizacji podstawy programowej,
- prowadzenie kart monitorowania realizacji ramowych planów nauczania.

Nauczyciele również dodali, że monitorowanie realizacji podstawy programowej odbywa się poprzez:

- korzystanie z programów dopuszczonych przez dyrektora szkoły, zgodnych z podstawą programową,
- opracowanie planów wynikowych, wymagań edukacyjnych i rozkładów materiału,
- analizowanie treści nauczania w odniesieniu do liczby godzin przewidzianych na realizację zajęć w danym roku szkolnym i etapie edukacyjnym,
- diagnozowanie osiągnięć uczniów.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie zgodnie podali wnioski z jej monitorowania, takie jak:

- podstawa programowa jest systematycznie analizowana, a zaplanowana liczba godzin jest wystarczająca na jej realizację,
- zastępstwa za nieobecnych nauczycieli są przydzielane w miarę możliwości nauczycielom tej samej lub zbliżonej specjalności,
- prawidłowej realizacji podstawy programowej służy mała liczebność klas,
- stosowanie środków dydaktycznych ułatwia realizację podstawy programowej.

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Dowodem na to są wprowadzone zmiany wskazane przez dyrektora, nauczycieli i partnerów. Należy do nich zaliczyć:

- zwiększenie liczby konkursów (9 wskazań),
- wykorzystanie tablicy multimedialnej (8 wskazań),
- zajęcia przygotowujące uczniów do egzaminów zewnętrznych (8 wskazań),
- wzbogacenie księgozbioru biblioteki szkolnej (7 wskazań),
- nawiązanie współpracy ze szkołami spoza terenu gminy (5 wskazań),
- unowocześnienie pracowni komputerowych (4 wskazania),
- zorganizowanie dodatkowych zajęć specjalistycznych, np logopedycznych, innych zajęć dodatkowych (2 wskazania).

Zdaniem ankietowanych rodziców (35 z 39) szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje ich dzieci, pozostali (4) sądzą inaczej. Z kolei uczniowie klasy II (13 z 15) w ankiecie twierdzą, że szkoła pomaga im rozwijać swoje zainteresowania.

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Tak dyrektor, jak i nauczyciele za nowatorskie rozwiązania uważają:

- zorganizowanie akcji „Mówimy „NIE” nałogom i przemocy” - coroczna akcja propagująca zdrowy tryb życia zakończona ogólnoszkolnym happeningiem połączonym z prezentacją tematycznych scenek i plakatów;
- spotkania z ciekawymi ludźmi: podróżnikami, przyrodnikami, kombatantami;
- zorganizowanie wyjazdów na mecze piłki siatkowej do Krynicy (Liga Mistrzów);
- uatrakcyjnianie zajęć poprzez korzystanie z multibooków.

Powyższe argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole mają charakter zorganizowany. Są planowane z uwzględnieniem zapisów określonych w podstawie programowej. Organizacja i przebieg tych procesów sprzyja uczeniu się, a w toku ich monitorowania wyciągane są wnioski stanowiące podstawę wprowadzanych zmian, np. stosowanie na lekcjach wzmocnień pozytywnych czy objęcie uczniów z wadą wymowy pomocą logopedyczną. Nauczyciele stosują zróżnicowane metody nauczania oraz wspierają i motywują uczniów w procesie uczenia się. W szkole konsekwencją monitorowania osiągnięć uczniów są przekazywane informacje zwrotne o postępach w nauce i wprowadzane zmiany, np. umożliwianie uczniom osiągnięcia sukcesów, przygotowywanie do udziału w konkursach przedmiotowych, artystycznych i sportowych.

Procesy edukacyjne są planowane. W opinii dyrektora, w planowaniu biorą udział wszyscy nauczyciele w ramach zebrań rady pedagogicznej oraz na posiedzeniach zespołów nauczycieli poszczególnych zajęć. Nauczyciele opracowują również wnioski do pracy na następny rok szkolny oraz roczny plan pracy szkoły i harmonogram działań. Zdaniem dyrektora, dowodami potwierdzającymi planowanie procesów edukacyjnych są sporządzane dokumenty, takie jak: arkusz organizacji szkoły, w tym szkolne plany nauczania, tygodniowy rozkład zajęć, program wychowawczy szkoły i szkolny program profilaktyki oraz plan pracy szkoły. Dodaje, że nauczyciele poszczególnych zajęć projektują swoją pracę tworząc plany dydaktyczne. Według dyrektora, planując procesy edukacyjne, szczególną uwagę zwraca się na uwzględnianie zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, m.in.: odpowiedni dobór programów, podręczników i testów oraz metod nauczania; indywidualizację pracy z uczniem, wykorzystanie na lekcjach technologii informacyjnej, korelację międzyprzedmiotową oraz wykorzystywanie zalecanych pomocy naukowych na lekcjach. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (9), w planowaniu procesów edukacyjnych w odniesieniu do zajęć edukacyjnych, których nauczają, uwzględniają: potrzeby uczniów, liczebność klas, możliwości uczniów, organizację roku szkolnego oraz czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści.

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Ankietowani uczniowie klasy II (8 z 15) twierdzą, że raz w tygodniu czują zmęczenie z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia, 4 odczuwa zmęczenie kilka razy w tygodniu, 2 codziennie, a 1 z nich rzadziej niż raz w tygodniu. Również większość ankietowanych uczniów klasy III (10 z 16), w dniu badania czuło zmęczenie z powodu liczby zajęć w szkole, 6 nie zgłasza takiego odczucia. Analiza tygodniowego rozkładu zajęć wykazała, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie, z wyjątkiem klasy I, na poszczególne dni tygodnia, a ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy. Na obserwowanych zajęciach nauczyciele prowadzili lekcję tak, by uczniowie mieli możliwość wzajemnie się od siebie uczyć, a przez większość lekcji mieli możliwość wyrażania własnych opinii. Również nauczyciele umożliwiali uczniom poprawę popełnionych błędów w każdej sytuacji, gdy uczeń go popełnił oraz reagowali w każdej sytuacji w przypadku niezaangażowanego ucznia. Zarówno obserwacja zajęć, jaki i szkoły prowadzi do wniosku, że liczebność klas i wielkość sal lekcyjnych pozwala na organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się.

Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (9), procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane, systematycznie w sposób zorganizowany, w stosunku do wszystkich uczniów. Według dyrektora, monitorowanie procesów edukacyjnych prowadzone jest poprzez: obserwacje bieżące nauczycieli, badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów, analizę wyników w konkursach przedmiotowych, sportowych, artystycznych oraz analizę wyników egzaminu gimnazjalnego przeprowadzanego przez OKE i wewnętrznych, a ponadto analizuje się wyniki EWD. Dodaje, że monitorując procesy edukacyjne poszukują odpowiedzi na pytania:

- W jakim stopniu uczniowie opanowali wiadomości i umiejętności i czy nastąpił postęp?
- Jakie są mocne i słabe strony uczniów?
- Czy wystąpiły niepowodzenia i jak je wyeliminować?
- Czy uczniowie osiągają sukcesy w konkursach przedmiotowych?
- Czy widoczna jest troska o wszechstronny rozwój uczniów?
- Co należy modyfikować w procesie edukacyjnym?

Dyrektor i nauczyciele w ankiecie wymienili najważniejsze wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych, takie jak:

- stosować różnorodne metody, co sprzyja przyswajaniu wiedzy,
- otoczyć opieką uczniów z wadami wymowy (w znacznym stopniu mają utrudnioną naukę czytania i poprawnego

pisania),

- układać szkolny plan nauczania w sposób efektywny, aby zapewnić realizację poszczególnych programów nauczania w całym cyklu kształcenia,
- konstruować tygodniowy rozkład zajęć z zachowaniem higieny pracy ucznia.

Nauczyciele również dodali:

- stosować pochwały i pozytywne wzmocnienia,
- przestrzegać indywidualizacji w procesie kształcenia i wychowania,
- dostosować przebieg procesu edukacyjnego do możliwości zespołu klasowego,
- doskonalić umiejętność czytania ze zrozumieniem.

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych. Ankietowani nauczyciele oraz dyrektor wskazali sposoby wykorzystania wniosków z monitorowania procesów edukacyjnych, takie jak:

- odpowiednio dobrane do zespołu klasowego metody i formy pracy (9 wskazań),
- stosowanie wzmocnień pozytywnych, np. za wkład pracy (8 wskazań),
- położenie nacisku na pracę z tekstem - czytanie ze zrozumieniem (3 wskazania),
- realizowanie zaleceń wynikających z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych (2 wskazania),
- analizowanie wyników klasyfikacji śródrocznej i rocznej, wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych, stosowanie oceniania kształtującego, analizowanie wyników osiągniętych w konkursach i innych formach współzawodnictwa (po 1 wskazaniu).

Z kolei dyrektor w ankiecie podał przykłady decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z monitoringu tych procesów: na zajęciach stosować metody aktywizujące, uczniów z wadami wymowy objąć pomocą logopedyczną, w klasach programowo najwyższych ustalać w większym wymiarze zajęcia edukacyjne z języka polskiego i matematyki.

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych. Zdaniem dyrektora podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje i opinie uczniów, np.:

- wprowadzenie „Szczęśliwego numerka”,
- organizowanie dyskotek, imprez szkolnych i wycieczek,
- modyfikowanie przebiegu niektórych imprez szkolnych i klasowych oraz wprowadzanie nowych formy pracy,
- tematyka lekcji wychowawczych,
- wybór lektur do omówienia w całości spośród kanonu lektur szkolnych,
- ustalanie terminów sprawdzianów,
- decydowanie o zawartości szkolnych kronik i gazetki „Szkolne Oczko”,
- ustalanie i przeprowadzanie wyborów do samorządu uczniowskiego oraz wybieranie opiekuna.

Nauczyciele w ankiecie zadeklarowali, że na większości zajęć (8 z 9) oraz na około połowie (1) biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć. Z kolei zdaniem ankietowanych uczniów klasy II nauczyciele na wszystkich (5 z 15), większości (5) lub około połowie zajęć (5), pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby uczyć się na lekcjach. W wywiadzie, uczniowie podali przykład zmian wprowadzonych w szkole z ich inicjatywy: „Szczęśliwy numerka”, ozdabianie okien, organizowanie biwaków szkolnych, Dzień Sportu, andrzejki, walentynki, konkurs poezji miłosnej oraz ślubowanie klas pierwszych. Według uczniów te zmiany są potrzebne, ponieważ urozmaicają naukę. Dodali, że o swoich pomysłach najpierw rozmawiają z nauczycielem, a następnie z dyrektorem, który oficjalnie wyraża na to zgodę.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Nauczyciele w ankiecie, w zależności od rodzaju prowadzonych zajęć edukacyjnych, wykazali się znajomością zapisów podstawy programowej, wskazując na stosowane przez siebie zalecane warunki i sposoby jej realizacji. Podali, między innymi:

- odwoływanie się do umiejętności i wiedzy, które uczeń nabył w szkole podstawowej,
- wychowywanie kompetentnego, świadomego odbiorcy kultury, szczególnie dzieł literackich,
- wprowadzanie zarówno w tradycję, jak i kulturę XXI w., i uwrażliwianie ucznia na uniwersalne wartości,
- zaznajamianie ucznia za pośrednictwem tekstów kultury z różnymi postawami moralnymi i skłanianie do refleksji nad konsekwencjami dokonywanych wyborów,
- wspomaganie rozwoju umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim, tj. świadomego używania środków językowych dostosowanych do sytuacji i celu wypowiedzi, opisywania świata, oceniania postaw i zachowań ludzkich, precyzyjnego formułowania myśli, operowania bogatym słownictwem, skutecznego i nacechowanego szacunkiem do adresata komunikowania się,
- budzenie motywacji do poznawania języka i dbałości o kulturę języka (kształcenie refleksyjnej postawy wobec języka, stwarzanie sytuacji, które sprzyjają odkrywaniu norm językowych, rozpoznaniu pozytywnych skutków stosowania tych norm w wypowiedzi i negatywnych konsekwencji ich łamania, kształcenie nawyku poprawiania

własnych wypowiedzi),

- kształcenie sprawności posługiwania się różnymi gatunkami wypowiedzi ustnej i pisemnej, które będą uczniowi potrzebne w dalszej edukacji, a także w dorosłym życiu,
- kształtowanie samodzielności w docieraniu do informacji, krytycznego podejścia do nich, umiejętności ich selekcjonowania,
- intuicyjne rozumienie zjawisk, z położeniem nacisku na opis jakościowy (bez wymagania znajomości ścisłych definicji wielkości fizycznych na rzecz intuicyjnego zrozumienia i poprawnego posługiwania się nimi),
- graficzne ilustrowanie wielkości wektorowych,
- wykonywanie doświadczeń, a wszędzie gdzie jest to możliwe ilustrowanie omawianego zagadnienia realnymi przykładami w postaci np. filmu, pokazu,
- posługiwanie się przy wykonywaniu doświadczeń lub pomiarów przez nauczyciela i uczniów możliwe prostymi środkami, w tym przedmiotami użytku codziennego (angażowanie uczniów do doświadczeń),
- kształtowanie u uczniów umiejętności sprawnego wykonywania prostych obliczeń, posługiwanie się zależnościami wprost proporcjonalnymi,
- rezygnowanie w klasie I i II gimnazjum na zajęciach z fizyki z kształcenia umiejętności przekształcania wzorów,
- i inne.

Zdaniem dyrektora, w szkolnym zestawie programów nauczania są uwzględnione zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, m.in. poprzez: organizowanie zajęć przyrodniczych w terenie, prowadzenie zajęć wychowania fizycznego na sali gimnastycznej. Realizowane przez nauczycieli programy nauczania zawierają wszystkie elementy podstawy programowej.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Nauczyciele w ankiecie wskazali, że spośród metod sprzyjających uczeniu się stosują najczęściej: słowne (9 wskazań), metody aktywizujące (9 wskazań), praktyczne (9 wskazań), programowane (7 wskazań), waloryzacyjne (5 wskazań) i inne. Zdaniem ankietowanych nauczycieli uczniowie kilka razy w roku (6 z 9), raz na rok (2) oraz co miesiąc (1) mają szansę pracować na zajęciach metodą projektu. O wyborze stosowanych metod decydują cele zajęć, treści, możliwości i potrzeby uczniów, dostęp do pomocy oraz inicjatywa uczniów (po 9 wskazań), miejsce realizacji zajęć (8 wskazań) oraz liczba uczniów (5 wskazań). Zdaniem ankietowanych uczniów klasy II na większości zajęć (8 z 15), niektórych (6) oraz na wszystkich zajęciach (1) pracują w grupach lub parach. Dodali, że na większości zajęć (7), wszystkich (4) lub niektórych zajęciach (3) rozwiązują problemy sformułowane przez nich lub nauczycieli. Z kolei, w dniu badania, ankietowani uczniowie klasy III podają, że w grupach wykonywali zadania na większości zajęć (9 z 16), na niektórych (5) lub na wszystkich (2). Prawie wszyscy deklarują (15 z 16), że aktywnie uczestniczyli w zajęciach. Większość stwierdziła (12), że na zajęciach byli zaintrygowani, pozostali (4) nie. Dodali, że na większości lub niektórych zajęciach (po 6 wskazań), na wszystkich (2) mieli możliwość postawienia pytania i poszukiwania odpowiedzi na nie samodzielnie lub w grupie, a 2 wyraża stanowisko, że na żadnych zajęciach nie miało takiej możliwości. Oprócz tego wskazali urządzenia i pomoce wykorzystane na zajęciach w dniu badania: projektor (14 z 16), tablicę interaktywną (13) i komputer (1). Na końcu większość zaznaczyła (10), że w dniu badania była osoba, która pomogła im się zastanowić, czego się nauczyli, pozostali (6) tak nie uważają. Na obserwowanych zajęciach nauczyciele stwarzali uczniom możliwości samodzielnego wykonania zadań przez całą lub większość lekcji oraz tworzyli sytuacje, w których uczniowie mogli rozwiązywać problemy. Do doświadczeń uczniów nauczyciele odwoływali się przez całą lub większość lekcji, dobierali zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych uczniów i grup. Oprócz tego nauczyciele stosowali formy pracy zespołowej przez większość lekcji lub całą lekcję. Uczniowie, którzy szybciej wykonywali zadania, pomagali innym (podczas pracy grupowej), prezentowali wyniki bądź mieli przydzielane bardziej złożone polecenia. Natomiast uczniom, którzy mieli trudności z wykonaniem zadania, np. demonstrowali sposób wykonania ćwiczenia, udzielali dodatkowych wskazówek lub stosowali pytania naprowadzające. Z obserwacji szkoły wynika, że uczniowie i nauczyciele mają możliwości korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych. W szkole jest pracownia komputerowa z 12 stanowiskami i dostępem do internetu (Wi-Fi), 5 laptopów, w salach znajdują się 2 tablice interaktywne (w tym jedna przenośna), telewizor LG, rzutniki multimedialne (3) oraz liczne radiomagnetofony. Pewnym ograniczeniem w tym względzie jest niezbyt korzystne usytuowanie czytelnicy oraz niewielkie pomieszczenie przeznaczone na bibliotekę szkolną (ze względu na zorganizowanie w miejscu poprzedniej lokalizacji biblioteki i Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej drugiego oddziału przedszkolnego).

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce i motywuje do dalszej pracy. Zdaniem prawie wszystkich (14 z 15) ankietowanych uczniów klasy II nauczyciele uzasadniają zawsze lub prawie zawsze stawianą ocenę, a według 1 ucznia rzadko tak się dzieje. Dodali, że nauczyciele wystawiając ocenę na większości zajęć (10 z 15), na około połowie (3) oraz na wszystkich (2) odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności. Na obserwowanych zajęciach nauczyciele udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów. Ponadto nauczyciele w komentarzach m.in. przekazywali uczniom informację o poziomie wykonania

ćwiczenia, uzasadniali prawidłowość lub nieprawidłowość zastosowanych przez uczniów słów, wyrażeń, zdań; zapoznawali uczniów z wymaganiami, które będą stanowiły podstawę przy przeprowadzaniu sprawdzianu wiadomości i umiejętności.

Z przeprowadzonej obserwacji wynika, że w szkole widoczne są informacje o aktualnych sukcesach uczniów, np. puchary, medale i dyplomy za osiągnięcia sportowe i artystyczne. Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy.

Zdaniem prawie wszystkich ankietowanych uczniów klasy II (13 z 14 udzielających odpowiedzi na pytanie) nauczyciele często lub bardzo często rozmawiają z nimi na temat przyczyn ich sukcesów w nauce, a ponadto wszyscy wyrażają stanowisko (15), że nauczyciele często lub bardzo często przeprowadzają z nimi rozmowy na temat trudności w nauce. Zaznaczyli, że kiedy są oceniani, zazwyczaj czują: zadowolenie (13 wskazań), postanawiają, że się poprawią (11 wskazań), mają ochotę się uczyć (9 wskazań), wiedzą, co mają poprawić (8 wskazań). Niektórzy czują się wtedy zniechęceni, nie chce im się dalej uczyć albo jest im to obojętne (po 1 wskazaniu). Uczniowie w wywiadzie zwrócili uwagę, że kiedy są oceniani, w zależności od otrzymanej oceny „czują się różnie” – albo są spokojni, albo nie. Podkreślali, że jeśli nauka nie idzie im dobrze, to wiedzą, jak mogą poprawić ocenę. Dobre stopnie ich motywują, ale słabe oceny – w opinii uczniów – też ich motywują. Z kolei zdaniem większości ankietowanych rodziców (35 z 39) ocenianie zachęca dziecko do dalszego uczenia się, pozostali (4) stwierdzili, że raczej nie.

Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. Nauczyciele w ankiecie wskazali sposoby motywowania uczniów, takie jak:

- zachęcanie do udziału w konkursach i zawodach sportowych (9 wskazań),
- wzmocnienia słowne (8 wskazań),
- zauważanie pozytywnych zmian (8 wskazań),
- możliwość poprawy oceny (8 wskazań),
- publiczne eksponowanie osiągnięć uczniów, np. strona internetowa szkoły, gabloty, gazetki, apele (7 wskazań),
- stosowanie ocenienia kształtującego (6 wskazań),
- uatrakcyjnienie zajęć poprzez stosowanie różnorodnych metod (5 wskazań),
- podkreślanie dobrych stron ucznia (1 wskazanie).

Uczniowie w wywiadzie podali, że aby chcieli się uczyć, nauczyciele stosują pochwały, „plusy” za aktywność. Dodali, że wiedzą, iż mają możliwość poprawy oceny. Pomagają im dodatkowe wyjaśnienia i tłumaczenia nauczycieli. Ważne są dla nich realizowane projekty, np. prowadzenie hodowli na biologii. Podobną opinię wyrazili rodzice w wywiadzie dodając, iż nauczyciele uświadamiają uczniom wartość uczenia się, motywują poprzez wskazywanie korzyści z posiadania wiedzy i umiejętności oraz urozmaicają lekcje.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się. Zdaniem ankietowanych uczniów klasy II większość nauczycieli (7 z 15), wszyscy (7) oraz połowa z nich (1) wyjaśnia, jak się uczyć. Wszyscy uczniowie (15) zadeklarowali, że potrafią się uczyć. Z kolei większość ankietowanych uczniów klasy III (12 z 16) twierdzi, że w dniu badania dostali od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć, 4 jest odmiennego zdania. W wywiadzie uczniowie stwierdzili, że w szkole rozmawia się z nimi o tym, jak się uczyć. Otrzymują wskazówki na ten temat. Dodali, że są wdrażani do systematyczności, a nauczyciele namawiają ich do bieżącego odrabiania zadań domowych, przestrzegają przed tworzeniem się zaległości w nauce, itp. Podczas obserwacji zajęć nauczyciele w każdej sytuacji zwracali uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były nieprawidłowe. Zdaniem ankietowanych rodziców większość nauczycieli (21 z 39), wszyscy (13), mniej niż połowa (2) oraz połowa z nich (1) wyjaśnia ich dzieciom, jak się uczyć. Pozostałym rodzicom (2) trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Za to zdaniem wszystkich rodziców (39) ich dzieci potrafią się uczyć.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów i wdraża wnioski z monitorowania. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (9) monitorując postępy i osiągnięcia uczniów prowadzą analizę systematycznie w sposób zorganizowany, w stosunku do wszystkich uczniów (9). Według dyrektora, monitorowanie osiągnięć uczniów prowadzony jest poprzez: obserwacje bieżące nauczycieli, badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów, analizę wyników w konkursach przedmiotowych, sportowych, artystycznych oraz analizę wyników egzaminu gimnazjalnego przeprowadzanego przez OKE i wewnętrznych, a ponadto analizuje się wyniki EWD. Dodał, iż monitorując osiągnięcia uczniów poszukują odpowiedzi na pytania:

- W jakim stopniu uczniowie opanowali poszczególne umiejętności opisane w podstawie programowej i czy nastąpił postęp?
- Jakie są mocne i słabe strony ucznia?
- Co należy modyfikować?

Dyrektor wskazał najważniejsze wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów, takie jak:

- spadek poziomu graficznego pisma wynikający ze słabo rozwiniętej sprawności małej motoryki;

- trudności w czytaniu ze zrozumieniem;
  - zubożenie języka uczniów (posługiwanie się żargonem, naleciałościami, gwara);
  - ułatwianie uzdolnionym uczniom zdobywanie osiągnięć.
- Zaznaczył, że w szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów w celu podnoszenia jakości efektywności kształcenia. Z kolei nauczyciele w ankiecie wymienili najważniejsze wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów:
- dostosowanie form i metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów (9 wskazań),
  - modyfikacja planów nauczania (7 wskazań),
  - organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów oraz innych form pomocy, np. zajęć dodatkowych (po 6 wskazań).

Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. Dyrektor i nauczyciele w ankiecie podali najważniejsze przykłady wdrożonych wniosków, takie jak:

- praca nad podniesieniem poziomu czytelnictwa,
- dbanie o poprawność językową na wszystkich zajęciach,
- stosowanie metod aktywizujących na lekcjach,
- praca nad doskonaleniem umiejętności czytania ze zrozumieniem.

Nauczyciele w ankiecie dodatkowo wskazali przykłady wdrożonych wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów, np.:

- umożliwianie uczniom zdolnym osiągania sukcesów, przygotowywanie do udziału w konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych (7 wskazań),
- organizacja zajęć wyrównawczych i innych zajęć specjalistycznych (6 wskazań),
- organizacja kół zainteresowań (6 wskazań),
- nacisk na pracę z tekstem (czytanie ze zrozumieniem), w tym z tekstem źródłowym (4 wskazania),
- udział w warsztatach metodycznych (3 wskazania),
- wdrożenie przedsięwzięcia „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego” jako przeciwdziałania zubożeniu językowemu współczesnych dzieci i młodzieży (2 wskazania),
- nagradzanie uczniów nie tylko za osiągnięte wyniki, ale głównie za wkład pracy (1 wskazanie),
- motywowanie uczniów do samodzielnego doskonalenia umiejętności językowych (1 wskazanie).

Przedstawione argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych. Wspólna praca widoczna jest w zespołowym planowaniu, działaniu oraz wdrażaniu wniosków będących konsekwencją prowadzonych analiz. Wprowadzone zmiany są efektem ustaleń między nauczycielami i dotyczą, np. przedsięwzięcia „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego”.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych. Wszyscy ankieterowani nauczyciele (9) wyrażają opinię, że swoje plany zajęć edukacyjnych konsultują z innymi nauczycielami. Szkolne dokumenty zawierają zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych. Zapis w planie pracy szkoły dowodzi, że wszyscy nauczyciele mają obowiązek systematycznie i konsekwentnie sprawdzać techniki głośnego czytania uczniów, stosować na kartkówkach i sprawdzianach pracę z tekstem źródłowym czy prowadzić szczegółową analizę wyników próbnych egzaminów. Również procedura monitorowania realizacji podstawy programowej wskazuje, że nauczyciele składają dyrektorowi pisemne opracowanie rozkładu materiału nauczania w poszczególnych klasach i wymagania edukacyjne.

Nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych. W ich opinii wyrażonej w ankiecie analizę podejmują wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych (9 wskazań), a analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów (7 wskazań). Jako przykład takich analiz prowadzonych wspólnie – nauczyciele w wywiadzie podali:

- analizę wyników egzaminów zewnętrznych,
- współpracę nauczycieli i wychowawców oraz nauczycieli prowadzących zajęcia specjalistyczne w zakresie organizacji pomocy i wsparcia dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,

- współpracę nauczycieli uczących w danym oddziale z wychowawcą klasy;
  - wspólną, doraźną (w razie potrzeb) analizę warunków środowiska rodzinnego uczniów.
- Z kolei dyrektor w ankiecie zaznaczył, że analizy procesów edukacyjnych dokonuje się w zespołach samokształceniowych, podczas zebrania rady pedagogicznej, dwa razy w roku na zebraniach podsumowujących, a wnioski z nich wynikające są na bieżąco wdrażane.

Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Zdaniem dyrektora (ankieta) oraz nauczycieli w wywiadzie wspierają się wzajemnie w pracy z uczniami poprzez współpracę:

- przy tworzeniu i nowelizacji dokumentów szkolnych,
- w zespołach przedmiotowych oraz podczas nieformalnych spotkań i rozmów,
- w zakresie organizacji uroczystości szkolnych, wycieczek, konkursów i zawodów sportowych,
- przy aktualizacji strony internetowej szkoły i wystroju szkoły,
- w ramach aktualizacji oferty zajęć pozalekcyjnych,
- w procesie współpracy z rodzicami.

Ponadto wspólnie:

- podejmują decyzje o wyborze programów i podręczników,
- dokonują ujednoczenia zasad i kryteriów oceniania,
- gromadzą materiały przydatne w pracy (testy, sprawdziany, scenariusze i pomoce dydaktyczne),
- analizują zalecenia poradni specjalistycznych,
- udzielają pomocy i wsparcia nauczycielom odbywającym staż.

Dyrektor uzupełnił informacje o:

- organizowanie nieformalnych spotkań integracyjnych,
- prowadzenie i uczestniczenie w tzw. lekcjach otwartych.

Nauczyciele w ankiecie zwrócili uwagę na wsparcie, jakie uzyskują od innych nauczycieli, m.in.:

- rozmowy dotyczące trudności wychowawczych i pomoc w ich rozwiązywaniu (9 wskazań),
- uczestniczenie w lekcjach koleżeńskich (8 wskazań),
- organizacja wspólnych przedsięwzięć, np. konkursy, uroczystości, wycieczki (8 wskazań),
- wybór programów i podręczników (7 wskazań),
- współpraca opiekuna stażu z nauczycielem odbywającym staż (6 wskazań),
- współpraca z biblioteką (6 wskazań),
- włączenie do rozwiązywania problemów pedagoga szkolnego (6 wskazań),
- wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli (6 wskazań).

Według wszystkich nauczycieli (9) wsparcie, jakie uzyskują od innych, jest zdecydowanie wystarczające.

Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji. W opinii dyrektora, w wyniku wspólnie podjętych decyzji, m.in.

- dokonano zmiany podręczników, w których treści podane są w bardziej atrakcyjny i przystępny sposób,
- zaktualizowano szkolny program profilaktyki oraz program wychowawczy szkoły, które są zgodne z aktualnymi możliwościami i potrzebami szkoły,
- wdrożono przedsięwzięcie „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego”, w którym zmiany dotyczyły wprowadzenia na wszystkich zajęciach obowiązku zwracania uwagi przez nauczycieli na poprawną pisownię i wypowiedzi uczniów.

Większość ankietowanych nauczycieli (7 z 9) zadeklarowało, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych, pozostali (2) są innego zdania. Jako uzasadnienie podali: dokonywanie zmian w dokumentach szkolnych (9 wskazań), wybór programów i podręczników (9 wskazań), promocję szkoły w środowisku (9 wskazań) oraz organizację akcji charytatywnych, imprez i uroczystości szkolnych oraz środowiskowych (po 6 wskazań).

Powyższe argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

W szkole kształtuje się postawy uczniów. Podejmowane spójne działania wychowawcze wynikają z programu wychowawczego i profilaktyki, np. egzekwowanie ustalonych zasad postępowania. Efektem prowadzonej diagnozy potrzeb są skutecznie podejmowane działania, takie jak: szkolny konkurs na najlepszą klasę „Klasa na medal”, udział uczniów w akcji „Mówimy „NIE” nałogom i przemocy ” czy w gminnych eliminacjach turnieju BRD oraz w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. Szkoła promuje postawy, takie jak: obywatelskie i patriotyczne czy poszanowania dla tradycji i obyczajów.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne. W opinii dyrektora i nauczycieli w wywiadzie, w trosce o spójność działań wychowawczych w szkole, m.in.:

- opracowuje się plany pracy wychowawczej klasy opierając się na programie wychowawczym i szkolnym programie profilaktyki,
- stosuje się regulamin pełnienia dyżurów przez nauczycieli, który jest spójny z przepisami bhp,
- przestrzega się konsekwencji w działaniach wszystkich nauczycieli w zakresie egzekwowania ustalonych zasad postępowania.

Oprócz tego, zdaniem nauczycieli, utrzymanie spójności działań wychowawczych jest możliwe, gdyż w szkole:

- przestrzegany jest regulamin oceniania zachowania, a także wprowadzone zostały zeszyty obserwacji zachowań uczniów,
- analiza procesu wychowawczego dokonywana jest podczas spotkań zespołu wychowawców oraz na zebraniach rady pedagogicznej,
- dąży się do spójności działań nauczycieli i rodziców w procesie wychowawczym (przestrzeganie przez obie strony wspólnie ustalonych zasad).

Według nauczycieli dzięki wspólnemu frontowi wychowawczemu (szkoła - rodzina - kościół) uczniowie prezentują pożądane postawy i są pozytywnie postrzegani w szerszym środowisku. W ich opinii o efektywności i skuteczności wspólnie podejmowanych działań wychowawczych świadczy fakt, iż uczniowie nie wchodzi w konflikt z prawem, nie stosują używek, są tolerancyjni, zaangażowani w niesienie pomocy innym. Dodali, że uczniowie czują się współgospodarzami i żywo uczestniczą w życiu szkoły. Jednak w związku z trudną sytuacją finansową wielu rodzin, nie udaje się sfinalizować niektórych przedsięwzięć. Prawie wszyscy ankietowani uczniowie klasy II (14 z 15) deklarują, że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie, a zdecydowana większość czuje (13), że jest traktowana w taki sam sposób jak inni uczniowie. Pracownicy niepedagogiczni sądzą, że w szkole dyskutuje się na temat pożądanych postaw uczniów, a ich głos również jest brany pod uwagę. Podali, że zwracają uwagę na zachowania i kulturę języka uczniów oraz dbają o dobrą atmosferę w szkole. Ankietowani rodzice (36 z 39) uważają, że sposób w jaki szkoła wychowuje, odpowiada potrzebom ich dzieci, pozostali (3) sądzą inaczej. Dodali (34), że nauczyciele traktują ich dzieci sprawiedliwie.

Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Nauczyciele w wywiadzie wskazali sposoby przeprowadzania diagnozy potrzeb wychowawczych uczniów, takie jak: obserwację, rozmowy z uczniem, rodzicem, pedagogiem; współpracę z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym oraz z kuratorami sądowymi sprawującymi nadzór nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej, analizę zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej. W wyniku tej diagnozy, nauczyciele określili potrzeby uczniów, m.in.

- zwiększenia bezpieczeństwa uczniów poza szkołą,
- zagospodarowania uczniom czasu wolnego i rozwijania zainteresowań,
- braku możliwości uczestnictwa uczniów w szerszym życiu kulturalnym,
- zwiększenia wiedzy uczniów na temat oferty dalszego kształcenia,
- wzbogacenia wiedzy uczniów na temat środków uzależniających, sposobów ich rozprowadzania oraz możliwości uniknięcia kontaktu z powyższymi.

W związku z określeniem potrzeb, nauczyciele w wywiadzie wskazali na działania w celu ich zaspokojenia:

- w zakresie profilaktyki, np.: spotkanie z policjantem wydziału kryminalnego Komendy Miejskiej w Nowym Sączu (pogadanki na temat metod rozpoznania środków odurzających i sposobów uniknięcia kontaktu z nimi), warsztaty dla uczniów z pracownikami MONAR-u, warsztaty w ramach realizacji programu profilaktyki narkomanii dla młodzieży gimnazjum „Opiekun”, szkolna akcja „Mówimy „NIE” nałogom i przemocy ”, realizacja programu profilaktycznego zorganizowanego przez SANEPiD „Znajdź właściwe rozwiązanie”, wykorzystanie podczas godzin wychowawczych filmów o tematyce profilaktycznej, np. „Asertywność – papierosy”, pedagogizacja rodziców z zakresu wiedzy o uzależnieniach;

- w zakresie pomocy materialnej, np: zwolnienie uczniów z opłat na ubezpieczenie, zorganizowanie świątecznych paczek dla potrzebujących rodzin we współpracy z Sądecką Fundacją Rozwoju Wsi i Rolnictwa, umożliwienie uczniom z najbardziej potrzebujących rodzin bezpłatnego uczestnictwa w: np. wyjazdach do kina, przedstawieniach teatralnych itp.; zorganizowanie we współudziale z Krajową Izbą Rolniczą i KRUS letniego wypoczynku dla dzieci w formie półkolonii;
- w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa, np: zorganizowanie spotkania z policjantem, zamontowanie monitoringu zewnętrznego, przygotowanie uczniów do udziału w gminnych eliminacjach turnieju BRD oraz Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”, udział w szkoleniu dotyczącym zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, dodatkowe akcje informacyjne (dla uczniów i rodziców) w sytuacji realnego zagrożenia;
- w zakresie potrzeby dostępu do dóbr kultury, np: zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych w postaci kółek zainteresowań, zajęć sportowych (UKS) i świetlicy środowiskowo-problemowej, zajęcia w ramach projektów unijnych, korzystanie z pracowni komputerowej z dostępem do internetu oraz biblioteki szkolnej, organizowanie wyjazdów do kina, teatru, galerii, muzeum, na koncerty oraz na mecze piłkarskie, udział w Festiwalu Biegowym Forum Ekonomicznego w Krynicy Zdroju;
- w zakresie planowania dalszego kształcenia: udział w Sądeckich Targach Szkół Ponadgimnazjalnych oraz w dniach otwartych organizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne, organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół, zapraszanie absolwentów na spotkania promujące ich szkoły.

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw, co w wywiadzie stwierdzili nauczyciele. Podali, że kształtowanie postaw odbywa się poprzez:

- udział w akcjach społecznych i charytatywnych, np. „Sprzątanie Świata”, „Góra grosza”, „Pozytywnie nakręćmi”, sprzedaż cegiełek wspierających działalność stowarzyszeń i fundacji, zbiórka makulatury i zużytych baterii,
- organizowanie akademii z okazji uroczystości i świąt państwowych,
- organizowanie konkursów tematycznych, wystaw, gazetek okolicznościowych,
- organizowanie imprez dla środowiska lokalnego: Święto Rodziny, Dzień Babci i Dziadka,
- organizowanie pomocy koleżeńskiej,
- samorządność uczniowską,
- szkolny konkurs na najlepszą klasę „Klasa na medal” i najciekawszą dekorację,
- działalność uczniów w ramach: Dziewczęcej Służby Maryjnej, Liturgicznej Służby Ołtarza (pomoc osobom chorym, samotnym, opieka nad opuszczonymi grobami),
- udział w akcjach, programach i przedsięwzięciach promujących zdrowy styl życia, bez nałogów, bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią,
- organizowanie wycieczek i wyjazdów oraz spotkań edukacyjnych.

Zdaniem ankietowanych uczniów klasy II w tym półroczu (11 z 15) lub poprzednim (3) brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania. Dodali, że ostatnio w szkole brali udział w zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi w ostatnim miesiącu (8), kilka miesięcy temu (5) lub prawie pół roku temu (1). Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtują pożądane społecznie postawy, a uczniowie byli bardzo zdyscyplinowani, pracowali w skupieniu, nie przeszkadzali sobie nawzajem, przestrzegali zasad obowiązujących w klasie, prezentowali zachowania zgodne z obowiązującymi normami.

Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole, co stwierdzili w ankiecie wszyscy nauczyciele (9) oraz dyrektor. Ich zdaniem, udział uczniów we współtworzeniu i modyfikowaniu działań wychowawczych polega na: pracy na rzecz szkoły (9 wskazań), zaangażowaniu w akcje charytatywne, akademie, imprezy szkolne i środowiskowe (9 wskazań), działalność samorządu szkolnego (8 wskazań), planowaniu pracy wychowawczej w klasie (7 wskazań), planowaniu wycieczek szkolnych (6 wskazań). W opinii nauczycieli w wywiadzie, szkoła promuje postawy, takie jak: obywatelskie i patriotyczne, poszanowania dla tradycji i obyczajów, odpowiedzialności, asertywności, punktualności, kultury osobistej, wywiązywania się z obowiązków, przestrzegania zasad bezpieczeństwa, a także umiejętności współpracy w zespole. Oprócz tego: wzmocnienia więzi rodzinnych, szacunku do najbliższych, umiejętności okazywania uczuć oraz kierowania się w życiu zasadami Dekalogu. Zaznaczyli, że uczniowie uznają te postawy za ważne i zgadzają się z nimi. Z kolei większość ankietowanych uczniów (12 z 15) klasy II uważa, że uczniowie mają wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole, 3 sądzi inaczej. W wywiadzie dodali, że w szkole oczekuje się od nich tolerancji, otwartości, życzliwości, grzeczności, kultury, szacunku dla starszych, stosowania form grzecznościowych, przyjaznych stosunków pomiędzy kolegami, dawania dobrego przykładu młodszemu, dbałości i poszanowania sprzętu, ozdób. Dodali, że te postawy są dla uczniów ważne, ponieważ przygotowują ich do dalszego życia. Wyznaczyli przekonanie, że pomysły i oczekiwania uczniów mają wpływ na kształtowanie w szkole pożądanych zachowań i postaw, np. uczniowie mogą przedstawiać swoje pomysły na akademie szkolne, wspólnie opracowali tzw. 10 przykazań zachowania się

w klasie. Według rodziców, uczniowie mają wpływ na ustalanie zasad obowiązujących w szkole poprzez: pracę w samorządzie uczniowskim (inicjatywy uczniowskie), zgłaszanie propozycji imprez, wyjazdów, zasad współpracy w klasie i zachowania na zajęciach. Na zakończenie dodali, że uczniowie wiedzą, że dla ogólnie przyjętego ładu społecznego konieczne jest ustalenie jasno określonych zasad, ponadto wiedzą, które zachowania są wskazane, a które nie.

Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie zgodnie podają wnioski z analizy działań wychowawczych, takie jak:

- działania wychowawcze podejmowane w szkole muszą być planowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami uczniów i rodziców; a jako przykład wykorzystania wniosku podali informację, że planowanie pracy samorządu uczniowskiego, pracy wychowawczej w klasie (tematyka godzin wychowawczych), opracowanie kalendarium imprez klasowych i szkolnych, wyjazdów odbywa się z udziałem uczniów;
- korzystnie na proces wychowawczy wpływa współpraca z innymi podmiotami, a jako przykład realizacji wskazali ścisłą współpracę z: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, komisariatem policji, opieką społeczną, Gminnym Ośrodkiem Kultury, OSP, Urzędem Gminy w Gródku nad Dunajcem, parafią, klubem sportowym „Zawisza”;
- prawidłowe postawy u uczniów kształtuje się tylko wtedy, kiedy zasady postępowania są jasno wytyczone i konsekwentnie egzekwowane; a jako przykład wdrożenia podali wprowadzenie obowiązku przestrzegania tej zasady przez wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły.

Biorąc pod uwagę, że szkoła podejmuje liczne i różnorodne działania wychowawcze adekwatne do potrzeb uczniów, które sprzyjają kształtowaniu pożądanym społecznie postaw oraz udział uczniów w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych, należy uznać, iż wymaganie zostało spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

W szkole prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów. Dzięki diagnozie i analizie potencjału oraz osiągnięć edukacyjnych, nauczyciele znają możliwości swoich uczniów i mogą podejmować w tym zakresie określone działania, np. przygotowanie uczniów do udziału w konkursach, udział w projektach „Moja ojczyzna tam, gdzie moja szkoła” czy „Mam Szansę”. Uczniowie w szkole objęci są różnymi formami pomocy i wsparcia, m.in. zajęciami specjalistycznymi, dostosowaniem wymagań edukacyjnych do potrzeb i ich możliwości czy różnicowaniem trudności zadań na lekcjach, w zadaniach domowych oraz testach. Szkoła prowadzi w szerokim zakresie indywidualizację procesu nauczania.

Wszyscy nauczyciele (9) znają możliwości swoich uczniów, gdyż diagnozują możliwości edukacyjne w odniesieniu do wszystkich, których uczą. Nauczyciele w ankiecie w zgodnej opinii stwierdzili, że dzięki diagnozie: poznają mocne i słabe strony uczniów (9 wskazań), wiedzą, w jakich obszarach należy wzmocnić działania edukacyjne i wychowawcze (9 wskazań), jakiego rodzaju wsparcia potrzebują uczniowie (9 wskazań), poznają ich uzdolnienia i dysfunkcje (8 wskazań) oraz postępy uczniów – przyrost wiedzy i umiejętności (8 wskazań). Zdaniem przedstawicieli środowiska lokalnego, w miejscach, w których mieszkają uczniowie, pojawiają się jedynie problemy socjalno-bytowe (migracja zarobkowa rodziców).

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. Myśląc o swoich wynikach w nauce, uczniowie klasy II uważają, że wszystko jest w porządku (8 z 15), czują radość (6) lub czują niezadowolenie, że nie mogli zrobić więcej (1). Zdaniem dyrektora, czynniki, które sprawiają, że uczniowie średnio zdolni i wysoko zdolni nie osiągają sukcesu edukacyjnego to: presja grupy rówieśniczej, sytuacja rodzinna oraz brak dostępu do szeroko rozumianej kultury. Większość ankietowanych rodziców (36 z 39) zadeklarowało, że szkoła podejmuje starania, by ich dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę możliwości, a pozostali (3) byli innego zdania. Jako przykład takich działań podali: udział w konkursach (9 wskazań), dodatkowych zajęciach, w tym wyrównawczych (8 wskazań), pochwały słowne i nagradzanie (7 wskazań), zajęcia pozalekcyjne koła zainteresowań (5 wskazań), dostosowanie warunków, sposobu nauczania i oceniania do możliwości psychofizycznych ucznia (4 wskazania), wsparcie specjalisty, obiektywizm w ocenianiu, mobilizowanie oraz nauka języków obcych (po 1 wskazaniu). Oprócz tego, rodzice i partnerzy w wywiadzie podali, że szkoła stosuje indywidualizację pracy z uczniem, nagradza

za wkład pracy, a nie tylko za osiągnięcia, organizuje zajęcia dodatkowe, umożliwia uczestnictwo w konkursach oraz organizuje pomoc specjalistyczną (pedagog, psycholog, logopeda). W ich opinii, efektem tych działań jest odnoszenie sukcesów w konkursach przedmiotowych, dowartościowanie, brak drugoroczności w szkole, uczniowie z trudnościami w nauce są w stanie sprostać wymaganiom, a absolwenci dostają się do wymarzonych szkół i kończą tam edukację z dobrym wynikiem.

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Dyrektor wskazał, że uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez: wzmocnienia słowne, zauważanie pozytywnych zmian, stosowanie elementów oceniania kształtującego, jasny i klarowny proces oceniania wewnętrznego, możliwość poprawiania ocen, zachęcanie uczniów do udziału w konkursach, publiczne eksponowanie osiągnięć uczniów oraz uatrakcyjnianie zajęć. Nauczyciele w wywiadzie podają, że proces edukacji w szkole jest indywidualizowany, gdyż:

- organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne i rewalidacyjne,
- wymagania edukacyjne są dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów,
- uwzględnia się zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznych,
- różnicowany jest stopień trudności zadań na zajęciach, w pracy grupowej, w zadaniach domowych, testach i sprawdzianach,
- przygotowuje się uczniów do udziału w konkursach, prowadzi dodatkowe zadania i zajęcia pozalekcyjne, np. dla uczniów zdolnych,
- doceniany jest wysiłek czy wkład pracy, a nie tylko uzyskane efekty przez ucznia,
- umożliwia się wszystkim uczniom odniesienia sukcesu na miarę ich możliwości.

Oprócz tego nauczyciele w wywiadzie wskazali, w jaki sposób pracują z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

- praca z uczniem zdolnym: koła zainteresowań, zajęcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych organizowane w ramach projektów unijnych „Moja ojczyzna tam, gdzie moja szkoła”, wyjazdy edukacyjne, „Mam Szansę”;
- praca z uczniem z trudnościami w nauce: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, dostosowanie wymagań do potrzeb i możliwości uczniów, uwzględnianie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej, różnicowanie stopnia trudności zadań na lekcjach, w pracy w grupach, w zadaniach domowych, testach i sprawdzianach;
- praca z uczniem z dysfunkcjami (ruchowymi, słuchowymi, wzrokowymi, sprzężonymi): uwzględnianie w pracy z uczniem zaleceń zawartych w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowanie metod, form pracy i środków dydaktycznych do potrzeb ucznia, podejmowanie działań na rzecz integracji uczniów z szerszą społecznością (wspólne imprezy, wycieczki), wzmacnianie mocnych stron dziecka.

W opinii nauczycieli utrudnieniem w pracy jest brak dostępu do ośrodków kultury, np. teatrów, a także niskie aspiracje rodziców i trudności materialne rodzin. Ankietowani uczniowie klasy II są zdania, że kiedy mają kłopoty z nauką, mogą liczyć na pomoc: wszystkich nauczycieli (5 z 15), większości (9) lub około połowy z nich (1). Wszyscy uczniowie (15) twierdzą, że nauczyciele mówią im, iż mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy. Prawie wszyscy dodają (14), nauczyciele w nich wierzą. Na obserwowanych zajęciach nauczyciele motywowali uczniów do angażowania się oraz potrafili dobrać sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów. Ankietowani rodzice (24 z 37 odpowiadających na pytanie) mają poczucie, że w szkole ich dzieci traktowane są indywidualnie, pozostali (13) uważają inaczej.

Powyższe argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie wysokim.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła podejmuje szereg inicjatyw i działań uwzględniających potrzeby i możliwości środowiska, np. porządkowanie terenu wsi, korzystanie z nowego placu zabaw, „Święto Rodziny” czy Dzień Seniora. Współpracuje z instytucjami i organizacjami w swoim środowisku, co wpływa korzystnie na rozwój edukacyjny uczniów, np. rozwój uzdolnień i zainteresowań, poznawanie historii regionu, rozwijanie empatii u uczniów czy umiejętność prezentowania się przed szerszą publicznością.

Szkoła podejmuje działania na rzecz środowiska. Według partnerów szkoła prowadziła działania na rzecz środowiska takie jak: akcja „Sprzątania Świata” - porządkowanie terenu wsi, udostępnianie szkoły na zebrania wiejskie i zebrania straży pożarnej, wykonywanie dekoracji na uroczystości kościelne, organizowanie jasełek, Dnia Dziadka, Dnia Matki i innych imprez środowiskowych. Zdaniem partnerów wszystkie informacje o działaniach szkoły są publikowane na stronie internetowej, a rodziców, uczniów i mieszkańców informuje się na bieżąco o jej działalności. Dla przedstawicieli środowiska szkoła jest ośrodkiem kultury dla całej wsi, mogą korzystać z nowego placu zabaw, teraz czekają na otwarcie nowego boiska sportowego. Dodali, że dużym powodzeniem cieszy się piknik rodzinny organizowany przez szkołę. Zdaniem dyrektora szkoła podejmowała inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego, takie jak: organizację uroczystości z udziałem społeczności lokalnej („Święto Rodziny”, Dzień Seniora, jasełka); organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci, redagowanie „Biuletynu dla Rodziców”. Dyrektor w wywiadzie podkreślił, że szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku, m.in. Gminny Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Ochotniczą Strażą Pożarną, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Parafią Rzymskokatolicką w Przydonicy, Urzędem Gminy w Gródku nad Dunajcem. Powyższe inicjatywy znajdują również odzwierciedlenie w dokumentacji szkoły.

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska oraz prowadzi działania w celu ich zaspokojenia.

Zarówno dyrektor, nauczyciele i rodzice zgodnie w wywiadzie wskazują na potrzeby lokalnego środowiska, które szkoła może zaspokajać:

- potrzeba kulturalnego spędzania wolnego czasu,
- potrzeba pomieszczenia na organizację spotkań wiejskich,
- potrzeba obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie wsi,
- potrzeba zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- potrzeba zdobywania wiedzy,
- potrzeba kształtowania pożądanych postaw dzieci i młodzieży.

Dyrektor w ankiecie podaje sposoby zbierania przez szkołę informacji na temat potrzeb i możliwości środowiska, w którym funkcjonuje, m.in. poprzez rozmowy i zasięganie opinii podczas zebrań z rodzicami, w ramach spotkań, dyskusji i rozmów z radą rodziców. Z kolei przedstawiciele środowiska lokalnego wymienili następujące potrzeby społeczności lokalnej, które szkoła zaspokaja: kulturalne, społeczne i dostęp do dóbr kultury. Podkreślali, że oddanie wielofunkcyjnego boiska pozwoli na aktywne spędzanie wolnego czasu. Ważne w ich opinii jest organizowanie dyskotek dla uczniów oraz fakt, że ze zbiorów biblioteki szkolnej korzystają również mieszkańcy Przydonicy.

Szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska. Zarówno dyrektor, nauczyciele i rodzice w wywiadzie zgodnie wskazują na:

- udostępnianie infrastruktury szkolnej dla społeczności lokalnej: terenu przyszkolnego, zasobów biblioteki szkolnej oraz komputerów i internetu,
- udostępnianie lokalu na spotkania dla społeczności lokalnej (spotkania wiejskie i wyborcze, szkolenia) oraz dla firm świadczących usługi medyczne dla mieszkańców Przydonicy (np. badanie wzroku, słuchu, wad postawy),
- udostępnianie siedziby dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Przydonicy,
- zagospodarowanie wolnego czasu młodzieży (treningi, rozgrywki sportowe, dyskoteki, próby lokalnego zespołu muzycznego).

Nauczyciele i rodzice dodali jeszcze organizację uroczystości lokalnych, organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci oraz dbanie o czystość środowiska w ramach akcji „Sprzątania Świata”. Oprócz tego partnerzy zwrócili uwagę na działania prowadzone przez szkołę, takie jak: udział w zawodach sportowych, konkursach plastycznych,

pracę z uczniem zdolnym i z trudnościami w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego. Dokumentacja szkoły wskazuje na działania zaplanowane i długoterminowe uwzględniające potrzeby i możliwości środowiska, np. prowadzenie kół teatralnych „Za kurtyną” i „Yorick”, przegląd palm wielkanocnych, impreza środowiskowa „Piknik Rodzinny” dla mieszkańców Przydonicy czy prowadzona akcja zbiórki zużytych i przeterminowanych baterii.

Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania, co stwierdził dyrektor w wywiadzie wskazując na:

- organizację ciekawych zajęć plenerowych (wykorzystanie walorów przyrodniczych najbliższego regionu),
- uczestniczenie uczniów w imprezach integracyjnych (ogniska) przygotowywanych przez rodziców dzieci,
- wzbogacenie wiedzy historycznej uczniów poprzez wykorzystanie zabytków architektury sakralnej,
- nauczanie historii Polski poprzez poznanie historii Przydonicy (związek miejscowości z postacią króla Jana III Sobieskiego),
- zakup pomocy dydaktycznych w ramach współpracy z miejscowymi przedsiębiorcami.

Według dyrektora i ankietowanych nauczycieli szkoła prowadziła działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego, takie jak: organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych (8 wskazań), imprezy środowiskowe (7 wskazań), organizacja zajęć pozalekcyjnych (6 wskazań), zajęcia profilaktyczne (6 wskazań), pomoc socjalna dla uczniów (6 wskazań), zakup sprzętu dla szkoły (5 wskazań), prowadzenie lub współprowadzenie lekcji (5 wskazań), projekty edukacyjne (3 wskazania), stypendia dla najlepszych uczniów (1 wskazanie). Spośród podanych najważniejsze według dyrektora były wyjazdy i wycieczki szkolne, zakup sprzętu, organizacja zajęć profilaktycznych, imprezy środowiskowe oraz projekty edukacyjne. Rodzice oraz partnerzy w wywiadzie podawali przykłady wsparcia szkoły przez środowisko, m.in.: organizowanie dochodowych imprez (na potrzeby szkoły), sponsoring (zakup pomocy dydaktycznych) czy indywidualna pomoc mieszkańców. Oprócz tego przedstawiciele środowiska wskazali na opiekę nad uczniami podczas wycieczek, służyć pomocą w zaopatrzeniu uczniów, np. w sprzęt rehabilitacyjny, dożywianie oraz na wsparcie ze strony pielęgniarki z ośrodka zdrowia.

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku. Zarówno dyrektor, nauczyciele, jak i przedstawiciele środowiska lokalnego, a także analiza dokumentów wskazują na następujące przykłady:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - wymiana informacji na temat sytuacji socjalno-bytowej uczniów, współorganizacja dożywiania dzieci, opiniowanie wniosków o pomoc socjalną dla uczniów i ich rodzin, występowanie z prośbą o doraźną pomoc dla rodziny ucznia w trudnej sytuacji losowej,
- Zespół Interdyscyplinarny w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinach,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Gródmed” - badania bilansowe uczniów, pogadanki, współpraca w zakresie pomocy i opieki nad uczniami chorymi i niepełnosprawnymi,
- Policja - pogadanki, prelekcje dla uczniów i rodziców,
- Ochotnicza Straż Pożarna - Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, udział w konkursach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną (konkurs plastyczny, Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”),
- Gminny Ośrodek Kultury - udział w konkursach i imprezach, współpraca w ramach organizacji zajęć pozaszkolnych, zamieszczanie informacji o szkole na łamach lokalnej gazety „Znad Jeziora Rożnowskiego” i na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Kultury,
- współpraca z gminną biblioteką w ramach konkursów i spotkań autorskich,
- Parafia Rzymskokatolicka w Przydonicy - działalność uczniów w ramach: Dziewczęcej Służby Maryjnej, Liturgicznej Służby Ołtarza, oprawa ważnych uroczystości kościelnych, udostępnienie budynku szkoły na potrzeby parafii,
- Urząd Gminy w Gródku nad Dunajcem - współpraca w ramach projektów unijnych, troska o zagospodarowanie terenu wokół szkoły, wzbogacanie bazy lokalowej szkoły, przygotowanie lokalu na wybory,
- świetlica środowiskowo-problemowa,
- Rada Sołecka - udział sołtysa w życiu szkoły, udostępnianie budynku szkoły na zebrania wiejskie, spotkania Rady Sołeckiej, szkolenia rolników,
- Piekarnia Jan Filip z Łęki - pieczywo i ciasta na imprezy szkolne,
- Firma „Swisspol” z Dąbrowy Tarnowskiej - produkty garmażeryjne na grillowanie podczas Festynu Rodzinnego.

Oprócz tego nauczyciele w ankiecie wskazali podmioty, z którymi współpracowała szkoła: rodziców (9 wskazań), biblioteki (9 wskazań), poradnię psychologiczno-pedagogiczną, dom i ośrodek kultury (po 8 wskazań), kościoły i związki wyznaniowe, policję, placówki ochrony zdrowia, szkoły lub inne placówki edukacyjne (po 7 wskazań), ośrodek pomocy społecznej (5 wskazań), przedsiębiorców i lokalny samorząd (po 4 wskazania), świetlicę socjoterapeutyczną (3 wskazania), centrum pomocy rodzinie, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, inne instytucje samorządowe oraz fundacje (po 1 wskazaniu). Zdaniem dyrektora szkoła podejmowała inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego. Partnerzy oceniają współpracę szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi

w lokalnym środowisku, jako satysfakcjonującą i wystarczającą w stosunku do istniejących potrzeb.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. Zarówno dyrektor, jak i nauczyciele w wywiadzie wskazali na najważniejsze korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku:

- rozwój uzdolnień i zainteresowań,
- wzrost bezpieczeństwa uczniów,
- poznawanie historii regionu,
- rozwijanie empatii u uczniów,
- umiejętność prezentowania się przed szerszą publicznością,
- wzbogacanie wiedzy w ramach udziału w konkursach,
- nawiązywanie nowych znajomości, spotkanie ciekawych ludzi,
- umiejętność współpracy w zespole, planowania, odpowiedzialności,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- nabywanie dodatkowych umiejętności,
- zagospodarowanie czasu wolnego.

Zdaniem nauczycieli w wywiadzie powyższe wnioski formułują na podstawie zaangażowania uczniów w działania organizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym, otrzymanych nagród, zgłaszania pomysłów przez uczniów na przygotowywanie ich do kolejnych działań. Wnioski te również można wyciągać z informacji zwrotnych od uczniów i rodziców. Z kolei uczniowie w wywiadzie wyrazili opinię, że interesujące dla nich były spotkania z ciekawymi ludźmi, np. z:

- byłym więźniem hitlerowskich obozów koncentracyjnych - wiedza o II wojnie światowej (rzeczywistość obozów koncentracyjnych),
- policjantem - bezpieczeństwo w szkole, zachowanie na drodze,
- pielęgniarzką - zdrowe odżywianie,
- podróżnikiem - ciekawe informacje o Indiach i Chinach.

Biorąc pod uwagę opinie wszystkich badanych, którzy podkreślili systematyczność i różnorodność działań szkoły prowadzących do zaspokojenia potrzeb lokalnego środowiska, szeroką współpracę z podmiotami i organizacjami oraz szereg inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego, należy uznać, że wymaganie jest spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów*

Komentarz:

Szkoła, aby doskonalić efekty swojej pracy wykorzystuje informacje o losach absolwentów. Uczy kluczowych umiejętności takich jak: zasad współpracy w grupie czy autoprezentacji, przygotowując w ten sposób uczniów do funkcjonowania na rynku pracy.

Szkoła współpracując z absolwentami, wykorzystuje informacje o ich losach w procesie nauczania i wychowania. Zarówno dyrektor w wywiadzie, jak i ankietowani nauczyciele podają, że współpracują z absolwentami regularnie (7 z 9) oraz od czasu do czasu (2). Również wszyscy ankietowani uczniowie (15 z 15) klasy II deklarują, że nauczyciele opowiadają im o losach absolwentów. W zgodnej opinii dyrektora i nauczycieli, współpraca polega na:

- wspólnym organizowaniu imprez i uroczystości, np. festyny, mecze, dyskoteki (6 wskazań),
- pomocy w zbieraniu materiałów do prac magisterskich (5 wskazań),
- korzystaniu z zasobów biblioteki szkolnej i centrum multimedialnego (5),
- organizowaniu praktyk studenckich (4),
- prezentowaniu uczniom szkół ponadgimnazjalnych (2),
- motywowaniu uczniów do nauki (2).

Ponadto nauczyciele w wywiadzie dodają, że zapraszają absolwentów na lekcje w celu wzbogacenia wiedzy uczniów na temat możliwości dalszego kształcenia, dzielą się z uczniami swoimi doświadczeniami, chwalą sukcesami, a wychowawcy klas i pozostali nauczyciele wykorzystują losy byłych uczniów do pobudzania aspiracji

i motywowania gimnazjalistów do dalszej pracy. Na zakończenie dodali, że absolwenci odbywają w szkole praktyki pedagogiczne.

Szkoła przygotowuje do dalszej edukacji oraz funkcjonowania na rynku pracy. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (9), aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, uczniowie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, co stwierdzili również w wywiadzie zarówno nauczyciele jak i uczniowie. Takie samo stanowisko wyraża większość ankietowanych rodziców (29 z 39) oraz ankietowanych uczniów z klasy II (9 z 15). Ośmiu rodziców i sześciu uczniów wyraża odmienne zdanie. Wszyscy ankietowani uczniowie klasy II (15 z 15) mają poczucie, że kończąc szkołę będą dobrze przygotowani do dalszej nauki. Dodali, że uważają się za uczniów dobrych (15), aktywnych (13), lubiących naukę i kontakt z ludźmi (13), samodzielnych (11) i podejmujących działania (10). Zdaniem dyrektora, jak i nauczycieli w wywiadzie, szkoła prowadziła działania przygotowujące uczniów do funkcjonowania na rynku pracy, takie jak: zapoznanie uczniów z różnymi zawodami, kształcenie umiejętności kluczowych określonych w podstawie programowej, kształcenie u uczniów takich cech, jak: aktywność, kreatywność, otwartość, gotowość do ciągłego doskonalenia się, komunikatywność. Dodali jeszcze kształcenie umiejętności pracy w zespole, wykorzystania wiedzy w praktyce, autoprezentacji, doskonalenie umiejętności językowych oraz korzystania z technologii informacyjnej i komunikacyjnej. Nauczyciele w wywiadzie podkreślali jeszcze: wyjazdy na targi edukacyjne oraz uczestnictwo większości nauczycieli w szkoleniu e-learningowym poświęconym preorientacji zawodowej. Przedstawiciele środowiska lokalnego w wywiadzie zwrócili uwagę, że oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy. Z kolei prawie wszyscy ankietowani rodzice (37 z 39) wyrażają stanowisko, że uczniowie są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu, dwóch rodziców jest odmiennego zdania.

Powyższe argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Szkoła podejmuje szereg działań upowszechniających informacje o swojej ofercie i osiągnięciach, np. poprzez „Biuletyn dla Rodziców”, czego efektem jest znajomość tej oferty przez rodziców i przedstawicieli środowiska lokalnego. Oprócz tego, szkoła promuje potrzebę uczenia się, przez co jest postrzegana pozytywnie w środowisku.

Według dyrektora, szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć poprzez: własną stronę internetową, umieszczanie tego typu informacji na tablicach ogłoszeń, wydawanie własnej gazetki szkolnej czy biuletynu dla rodziców. W jego opinii, ostatnio szkoła upowszechniła w środowisku lokalnym wyniki konkursów: sportowych, artystycznych i przedmiotowych (organizowane przez KO w Krakowie oraz przez inne instytucje). Wyżej wymienione działania, szkoła podjęła nie więcej niż miesiąc temu. Z analizy dokumentów wynika, że szkoła informuje o swojej ofercie i działaniach poprzez: wydawanie „Biuletynu dla rodziców”, gazetki szkolnej „Szkolne Oczko”, aktualizację tablicy informacyjnej zawierającej bieżące wydarzenia z życia szkoły, stronę internetową szkoły czy informowanie o najważniejszych wydarzeniach w życiu szkoły podczas spotkań z rodzicami. Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań, co stwierdzili w ankiecie nauczyciele i partnerzy w wywiadzie. Nauczyciele informują rodziców o tym, jaki jest cel edukacyjny i wychowawczy działań, które realizują (9 z 9), jakie cele chce realizować szkoła (5), jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną oraz wychowawczą (4). Większość ankietowanych rodziców ma wiedzę na temat celów edukacyjnych działań realizowanych przez nauczycieli (30 z 39) oraz szkołę (29). Rodzice posiadają również informacje o celach wychowawczych realizowanych przez nauczycieli (27) oraz o działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (15) i edukacyjną (14).

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Zdaniem ankietowanych rodziców oraz partnerów, szkoła informowała o osiągnięciach swoich uczniów i nauczycieli wskazując na: sukcesy uczniów w konkursach (36 wskazań), w zawodach sportowych (34), konkursach przedmiotowych (26), przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych (17), udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (14), nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły (13), zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udziale w akcji społecznej (13), otrzymaniu przez szkołę dotacji (9). Ankietowani rodzice bardzo dobrze lub dobrze oceniają sposób informowania na temat osiągnięć

szkoły (22 z 28 odpowiadających na pytanie), wystarczająco lub dostatecznie (2), a jeden rodzic użył określenia „słabo”. Partnerzy w wywiadzie deklarują, iż uzyskują pełną informację na temat osiągnięć szkoły. Znają sukcesy uczniów w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych, mają wiedzę o nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły. Podkreślali bogactwo informacji zawarte w „Biuletynie dla Rodziców” oraz na stronie internetowej szkoły.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie.

Zarówno dyrektor, jak i przedstawiciele środowiska lokalnego w wywiadzie wskazują na: szkolenia, kursy, warsztaty oraz działania informacyjne. Dyrektor zwrócił uwagę jeszcze na projekty edukacyjne, a partnerzy podkreślili akcje społeczne i konsultacje oraz debaty angażujące członków lokalnej społeczności. Zdaniem dyrektora kluczowym działaniem było:

- szkolenie dla rodziców prowadzone przez pracownika poradni psychologiczno-pedagogicznej na temat „Jak motywować uczniów do nauki”,
- spotkanie z policjantem z Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu dotyczące profilaktyki uzależnień,
- zapraszanie rodziców na prezentację projektów edukacyjnych.

Z kolei rodzice w ankiecie zaznaczyli te działania edukacyjne, które prowadziła szkoła: spotkania z ciekawymi ludźmi (20 z 39), działania informacyjne (15), projekty edukacyjne (12), konkursy (10), akcje społeczne (9), konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności (6), szkolenia, kursy, warsztaty (4). Z dokumentacji wynika, że w szkole prowadzone były: pedagogizacja rodziców na temat roli umiejętności czytania ze zrozumieniem w procesie edukacyjnym oraz szkolenie dla rodziców i nauczycieli poświęcone rozbudzaniu wśród dzieci motywacji do nauki. W dokumentacji znajduje się również informacja z „Gazety Krakowskiej”, która opublikowała listę 50 najlepszych szkół gimnazjalnych w powiecie nowosądeckim: Gimnazjum nr 4 w Przydonicy wyprzedziło wiele szkół i znalazło się w rankingu na 13. miejscu.

Ankietowani rodzice (36 z 39) i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się i relacje z lokalnym środowiskiem. Ich zdaniem świadczą o tym: osiągnięcia uczniów, wyniki egzaminów gimnazjalnych, brak drugoroczności, korzystna rekrutacja do szkół ponadgimnazjalnych, dbałość o dekorację, wyposażenie w nowoczesny sprzęt i czystość. Rodzice zwrócili uwagę również na systematyczne podnoszenie przez nauczycieli kwalifikacji, wyniki sprawdzianów i egzaminów wewnętrznych oraz sukcesy uczniów w konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych. Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem.

Powyższe argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Szkoła angażuje rodziców do współpracy i wspiera ich w wychowaniu dzieci. Dbą o pozyskiwanie od nich informacji, które wykorzystuje w pracy, np. przy organizacji letniego wypoczynku (półkolonia) czy modyfikacji oferty zajęć pozalekcyjnych. Szkoła stwarza również możliwość włączania się rodziców w różne działania i współdecydowania w sprawach funkcjonowania szkoły. Rodzice korzystają z szerokiego wachlarza oferowanych przez szkołę form wsparcia w wychowaniu ich dzieci.

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Wśród wielu dowodów wymienianych przez dyrektora w wywiadzie i nauczycieli w ankiecie na poparcie tego sądu można wskazać: możliwość wyrażania swojego zdania podczas zebrań (9 wskazań), w indywidualnych rozmowach w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców a także przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (po 9 wskazań) oraz w indywidualnych rozmowach poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (8 wskazań). Dyrektor wskazał jeszcze na ankiety. Z kolei ankietowani rodzice podają, w jakich sytuacjach dzielili się z nauczycielami lub dyrektorem swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania: w czasie zebrań (37 wskazań), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (27 wskazań), w indywidualnych rozmowach w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (15 wskazań) oraz w indywidualnych rozmowach poza wyznaczonymi godzinami spotkań (10 wskazań). Prawie wszyscy ankietowani rodzice (38 z 39) podkreślają, że nauczyciele poświęcają im odpowiednią ilość czasu na kontakty, a w szkole tworzone są możliwości

do dzielenia się opiniami na temat jej funkcjonowania (36), pozostali (3) są innego zdania. Większość rodziców (36) wyraża przekonanie, że szkoła stwarza im możliwość dzielenia się opiniami i oczekiwaniami na temat jej pracy (3 jest odmiennego zdania), a także funkcjonowania szkoły (28), natomiast 10 wyraża odmienne przekonanie. Z obserwacji szkoły wynika, że na tablicach ogłoszeniowych są podane informacje na temat: terminów indywidualnych spotkań dyrektora z rodzicami, indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami, a także informacje Gminnego Ośrodka kultury w Gródku nad Dunajcem, pracy biblioteki szkolnej, spotkań z rodzicami i pracy pedagoga szkolnego oraz misja, wizja i model absolwenta.

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły. Zarówno dyrektor w wywiadzie, wszyscy ankietowani nauczyciele (9) oraz rodzice deklarują, iż opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. W zgodnej opinii podali, że rodzice mieli wpływ na: organizację imprez szkolnych i wycieczek, wprowadzenie jednolitego stroju, zakaz używania w szkole telefonów komórkowych, organizowanie dożywiania dzieci w formie ciepłego posiłku przygotowywanego w szkole, modyfikację oferty zajęć pozalekcyjnych, organizację letniego wypoczynku. Nauczyciele dodali jeszcze wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych (rodzice zgłaszali potrzebę zorganizowania zajęć języka niemieckiego). Oprócz tego, rodzice wskazali, że decydowali w kwestii: rozbudowania monitoringu czy budowy boiska wielofunkcyjnego przy szkole. Rodzice w ankiecie (31 z 39) zadeklarowali, iż ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, pozostali (8) są innego zdania.

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły i uczestniczą w działaniach przez nią organizowanych, co zarówno stwierdził dyrektor w wywiadzie jak również wszyscy ankietowani nauczyciele (9). Jako przykład współuczestniczenia rodziców w decydowaniu o życiu szkoły wskazali na:

- wprowadzenie jednolitego stroju uczniowskiego (9 wskazań),
- organizowanie wycieczek, zawodów sportowych, imprez szkolnych i środowiskowych, ustalanie kalendarza imprez (9 wskazań),
- wzbogacenie oferty szkoły o nowe zajęcia dodatkowe (4 wskazania),
- organizowanie imprez dochodowych w celu zakupu nagród dla uczniów (4 wskazania).

Dyrektor podał jeszcze:

- ofertę zajęć pozalekcyjnych,
- zagadnienia wynikające z przepisów prawa: program wychowawczy, szkolny program profilaktyki, opiniowanie dni wolnych od zajęć edukacyjnych, awans zawodowy nauczycieli,
- organizowanie dożywiania dzieci w formie ciepłego posiłku przygotowywanego w szkole,
- organizację letniego wypoczynku (półkolonia),

Zdaniem dyrektora przedstawiciele rady rodziców zapraszani są na zebrania rady pedagogicznej oraz regularnie spotykają się z dyrektorem i nauczycielami. Niemal 2/3 ankietowanych rodziców (24 z 35 odpowiadających na to pytanie) podaje, że współuczestniczyła w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, 11 wyraża odmienne zdanie. Jako przykłady wymieniają: wprowadzenie jednolitego stroju uczniowskiego (14), zakaz przynoszenia do szkoły telefonów komórkowych (12), organizowanie wycieczek, zawodów sportowych, imprez szkolnych i środowiskowych (9). W wywiadzie przedstawiali sytuację, w której w związku z przypadkami zamiany obuwia przez uczniów w szatni, podjęto decyzję o rozszerzeniu monitoringu o te pomieszczenia. Inne sytuacje, w których uczestniczyli podejmując decyzje, to m.in. przygotowywanie dla dzieci strojów do występów artystycznych. W świetle dokumentów szkoły, rodzice mają wpływ na kwestie wychowawcze, dydaktyczne i organizacyjne. Rodzice uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę, a w ankiecie najczęściej wymieniali imprezy i uroczystości szkolne, zawody sportowe, in. (19 wskazań), zebrania ogólne i wywiadowcze (7 wskazań), udział w pedagogizacji, np. prelekcji przedstawiciela poradni oraz policjanta nt. uzależnień (2 wskazania). Podobne stanowisko zajęli nauczyciele w wywiadzie.

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci, co stwierdził dyrektor w wywiadzie. Wskazał na: możliwość skorzystania z pomocy pedagoga szkolnego, pomoc Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zajęcia świetlicowe w szkole, realizowanie profilaktyki zachowań ryzykownych oraz zajęć wychowawczych. W jego opinii, kluczowymi działaniami szkoły są prowadzone zajęcia wychowawcze, realizowana profilaktyka zachowań ryzykownych oraz możliwość korzystania z pomocy pedagoga szkolnego. Z kolei wszyscy ankietowani nauczyciele (9) podają, że wspierają rodziców w wychowaniu poprzez: stały kontakt z rodzicami, poznawanie sytuacji życiowej wychowanków i ich rodzin, indywidualne lub grupowe spotkania z rodzicami (w zależności od potrzeb), radę i wsparcie w sytuacjach problemowych. Zdecydowana większość dodaje (8 z 9), że doradza rodzicom, gdzie mogą szukać wsparcia. Według ankietowanych rodziców szkoła oferuje im: pomoc specjalisty pedagoga (35 wskazań), współpracę wychowawcy z rodzicem (32 wskazania), współpracę nauczycieli z rodzicami (30 wskazań), współpracę dyrektora z rodzicami (27 wskazań), pośrednictwo szkoły w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji, np. poradni psychologiczno-pedagogicznej) psychologiczno-pedagogicznej (25

wskazań), pomoc logopedy (23 wskazania), opiekę socjalną (18 wskazań), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (9 wskazań), pomoc specjalisty psychologa (6 wskazań), grupę wsparcia (5 wskazań), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze oraz poradnictwo wychowawcze (po 4 wskazania). Według ankietowanych rodziców szkoła umożliwia im dostęp do następujących form wsparcia w wychowaniu: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (33 wskazania), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli lub wychowawców w sytuacjach problemowych (27 wskazań), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem lub wychowawcą (20 wskazań), opieka socjalna (19 wskazań), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (18 wskazań), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (3 wskazania), prewencyjna grupa wsparcia (2 wskazania). Rodzice, wśród wymienionych form wsparcia prowadzonych przez szkołę za rzeczywiście pomocne uważają:

- pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (31 wskazań),
- udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli lub wychowawców w sytuacjach problemowych (29 wskazań),
- doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem lub wychowawcą (20 wskazań),
- opiekę socjalną (16 wskazań),
- pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (15 wskazań),
- prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (5 wskazań),
- prewencyjną grupę wsparcia (3 wskazania).

Obserwacja szkoły pozwoliła stwierdzić, że w widocznym miejscu są wywieszane informacje skierowane do rodziców na temat wychowania, a także informacja o godzinach dyżurów nauczycieli dla rodziców, dyrekcji, i innych formach kontaktu (telefon, adres mailowy). W dokumentacji szkoły opisane są formy wsparcia rodziców w wychowaniu, takie jak: pomoc pedagoga, poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradnictwo wychowawcze i opieka socjalna.

Rodzice są informowani o rozwoju ich dzieci. Wszyscy ankietowani nauczyciele (9) oraz rodzice (39) uważają, że rodzice są informowani o sukcesach i trudnościach napotykanym przez ich dzieci. Rodzice w wywiadzie dodają, że wszelkie sytuacje wychowawcze są w szkole analizowane na bieżąco, a oni mogą podejmować odpowiednie działania wychowawcze. Podkreślali dużą wagę spójności oddziaływań wychowawczych szkoły i domu rodzinnego.

Powyższe argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

Znane wszystkim pracownikom szkoły priorytety zawarte w koncepcji pracy Zespołu Szkół w Przydonicy stanowią m. in.: systematyczne podnoszenie efektów kształcenia, zapewnienie bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć organizowanych przez szkołę, kształtowanie właściwych postaw, w tym prozdrowotnych i ekologicznych, szeroką współpracę z rodzicami, szkołami oraz organizacjami działającymi na terenie gminy, powiatu i województwa.

W szkole podejmowane są liczne i różnorodne działania realizujące koncepcję, m.in. udział w programie „DiAMEnT”, projektach „Moja Ojczyzna, tam gdzie moja szkoła” czy „Bezpieczne dzieciństwo na wsi”, które umożliwiają uczniom wszechstronny rozwój w poczuciu bezpieczeństwa.

Uatrakcyjnianiu procesu kształcenia służą, np. organizowane spotkania z ciekawymi ludźmi: podróżnikami, przyrodnikami, kombatantami; wyjazdy na rozgrywki Ligii Mistrzów czy korzystanie z multibooków.

Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych stają się podstawą do ich doskonalenia, np: położenie szczególnego nacisku na pracę z tekstem, wprowadzenie zajęć logopedycznych lub stosowanie nowych metod nauczania.

Nauczyciele w różnorodny sposób motywują i wspierają uczniów w nauce, m.in.: zachęcają do udziału w konkursach i zawodach sportowych, stosują pochwały, dostrzegają każdy przejaw aktywności ucznia oraz umożliwiają poprawienie oceny.

Uczniowie otrzymują informację o postępach w nauce, co oprócz motywacji stanowi bodziec do dalszej pracy; są wdrażani do systematyczności i planowania własnego rozwoju.

Doskonalenie procesów edukacyjnych i wychowawczych następuje poprzez współpracę nauczycieli, a wprowadzane zmiany są efektem wspólnych ustaleń i dotyczą między innymi: zmiany podręczników czy wdrożenie przedsięwzięcia „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego”, którego celem jest wprowadzenie na wszystkich zajęciach edukacyjnych obowiązku zwracania przez nauczycieli uwagi na poprawną pisownię i wypowiedzi ustne.

Prezentowane przez uczniów postawy kształtowane są w szkole dzięki jednolitemu frontowi wychowawczemu szkoły i rodziny, są zgodne z oczekiwaniami uczniów, rodziców, nauczycieli oraz całego środowiska; stanowią dowód na realizację celów opisanych m.in. w programie wychowawczym szkoły.

Wyrównywaniu szans edukacyjnych służą podejmowane przez nauczycieli wielorakie przedsięwzięcia uwzględniające indywidualne potrzeby każdego ucznia, np. zajęcia specjalistyczne, różnicowanie stopnia trudności zadań na zajęciach, testach i sprawdzianach, docenianie wysiłku i wkładu pracy, a nie tylko uzyskanego efektu przez ucznia.

Szkoła bardzo aktywnie współpracuje z wieloma partnerami, co sprzyja rozwojowi uczniów.

Na kształtowanie społecznie pożądaných postaw duży wpływ mają prowadzone w szkole akcje społeczne i charytatywne, np., „Góra grosza” czy „Pozytywnie nakręćeni”, realizowane pogramy, np. „Z nami bezpieczniej” oraz podejmowane działania we współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami, np. „Młodzież zapobiega pożarom”.

Absolwenci uczestniczą w działalności szkoły, co przyczynia się do doskonalenia efektów pracy; byli uczniowie są włączani w przygotowanie imprez i uroczystości oraz zapraszani na zajęcia.

Promowaniu wartości edukacji służą działania podejmowane przez szkołę, co jest cenione są przez rodziców, lokalne środowisko i uczniów.

Rodzice mają poczucie współuczestnictwa w podejmowanych decyzjach dotyczących funkcjonowania szkoły dzięki stwarzaniu im takiej możliwości.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	A
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B

Raport sporządzili:

- Irena Małecka
- Kazimierz Gargula

Kurator Oświaty:

.....